

УРЕЂУЈЕ В. Ј. ЈОВАНОВИЋ

ГОДИНА ПРВА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПЛАЈЕВИЋА

ГЛАВНИ САРАДНИК:
А В У К А З Е М.

У НОВОМЕ САДУ
25. СЕПТЕМБРА 1878.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Звезде.

(Хамерлинг.)

Горе, — тамо тисућ звезда
 Са висине трепти, сја.
 Доле, — и ту звезде сјају,
 Из језера, с плава дна

Ја бих горе да полетим
 У звездани онај свет,
 Међу звезде оне чисте,
 — Ал не може слаб ми лет.

И језерске звезде маме
 У кристалан загрљај.
 Ал те звезде нису звезде,
 Варљив одсев, лажан сјај.

Тако душа клонут' мора
 Узалудну трпећ' драж.
 — Што ј' небеско, то ј' далеко,
 Што је земско, то је лаж.

Ј.

Телеграфски де пешке.

Филиповић Стармалом. Радуйте се и веселите се!
 Предао нам се већ и Белај.

Стармали Филиповићу. Но, то нам баш није
 нужно било. Белаја имамо доста.

Футошки Баба.

Ја знам да се он неће ни мало срдити, што ћу покушати да га Стармаловој публици опишем онаког какав је у природи. А то је најбољи доказ како је он добар.

Футошки опште познати Баба сада већ може бројати више од 60 година. Он је осредње величине, прве масти, подобро рапав, просед, са јаком, чекињастом косом. Очију мали, прии; има нешто и бркова, које би радо с киме променуо (можда би уз њи још и приде дао), јер су ретки и непрестано му — особито при пићу — у уста наврћу. Ма да су му уши по спољашњој форми својој подобро развијене, инак слабо чује, то ће можда и бити узрок што се Баба свагда смеши када што приповеда, па и онда када што слуша.

Баба је, када се не шали, озбиљан. Честољубив и добар родољуб. Он је од оних људи који би хтели још за свога живота да виде велику српску државу, па ма то какови жртва стафо. Онда би спокојно умро. Пре оно годину-две дана, када су се Руси спремали да пређу Дунав, и када су њиови непријатељи говорили да ће сви у Дунаву смрт наћи, Баба је ишао у виноград свој, па на чамцу седећи са више Немаца, који су приповедали, како Руси немају довољно војске и цебане, како ће их Турци дочекати и да ни један неће Дунава прећи, — Баба је пушио и слушао Немце, па кад их се наслушао, онда ће Баба рећи, — е мој Сеника, није то ни налик што ти диваниш. Рус има више војске него Турци, он води са собом један милијун људи, па што је још апарте, у Русији има милијун воденица и сувача, у свакој има газда, калва и по један шегрт. Сад је цар наредио да из сваке воденице по један калва на Дунав дође, а то је толико колико милијун људи, ови ће правити преко Дунава ћуприју, која ће бити готова за 24 сата, па шта велиш кад нагрну два милијуна војске, та неће се Турчин ни у Јерусалиму задржати.

Сеника на ово пљуцне и спусти главу, а тако и остали Немци, а Срби, који се десеше на чамцу, чисто оживише и викнуше: Живио Баба!

Баба се носи ни просто ни ђифтански, управо футошки. Јер и Футок нит је село ни варош. Он има чизме са високим сарама: гдекад стрија панталоне у саре, други пут опет пребаци панталоне преко сара, па само што му се виде врхови од лепо извиксани чизама. Има и носи кад и кад „браун“ свечани ни лајбер ни капут са великим коштаном дугмадима, а панталоне су црно штрафасте од штофа, од кога у господара Мите Цинцара и нема бољега. Господар Мита бегенише Бабу због његови лакрдија, па га неће за Бога преварити, макар што и фалило од 20 процената. Разуме се по себи, да таки еспаи неће до крпе избелити, — а не као Мојисловићев капут, што за три недеље није га могао познати; био вишњикаст а за три недеље покулашио, да га не би никад ни сам господар познао који га је кројио.

Баба лети не носи мараму на врату, али зими не жали трошка, него купи црну свилену, па је среже на три шица, тако је намести под огрљницу све да дивани, па кад говори два шепута све лају што дркћу. На глави носи астраганску капу, која се блиста из далека, па кад Баба у јесен на леји купус продаје, знанци га по капи познају па иду к њему, макар да му је купус лошији од других купусара. А иду му за то, што од Бабе сваки по неку новост кући однесе; — тако је једном знанцу приповедао, како су му се комшијски прасци на дуд попели па му сав мурган појели. Другоме опет, како је езекуцијаш Крас научио мачку шпартати. Другому опет, како је Шошина коза пилиће излегла. Знанци би се смејали, гдекоји би, наопако, и веровали, а неки и не, али би сви те Бабине гатке у доброј вољи даље по селу проносили и распрострарили.

Баба је човек поштен; ако нису њега он баш није никога преварио. Он је бивао више година црквени тутор, у полит. општини не само претставник него и кмет, које се у Футогу по варошки зове: сенатор.

Баба има своју лепу кућу, има лен, велики виноград, има више купусни леја, а ван јадне удате ћери друге деце нема. Баба му је много млађа од њега, али се за то опет врло лепо живе, она га врло бегенише, али и друге (због његови лакрдија) не мрзе га, па зато се Баба и кичоши, нарочито онда, кад иде с езекуцијашом порцију утеривати. Па баш ако Баба узме коме и однесе јастук, ћилим, дуњу, на њега се тако и не срде, као на којег другог сенатора.

Баба је још мален био кад му је отац умро, имао је још једног старијег брата, којег је звао „Ј а т о м“. Овај му је брат био усталац и радни, а Баба је био мало комотан али несташан, те се тако, кад му је већ било 16 година, приволе да стане у мајстора Мајлнора Ференца за шегрта ковачког.

Баба као шегрт све је радио натрашке. Кад је ковао по наковању, срце му је и душа била друге шегрте, често и калфе, а кад се одомаћио богме и самог мајстора чекићем по прстима, као неотице одалачити. Муштерије варао је врућим гвожђем, — више пута су се опекали да су све урлали. Ако је доспео у кујну, за тили часак гурнуо би у јело по пуну шаку паприке и соли; млеко би окупирао, пекмез би анектирао, воће из баште пораздавао би комшијским девојкама. Често би мачке и вашке терпентином закречно, против чега су увређене животиње на свој начин протест улагале крњаучући по по дана по

авлији, извијајући разне варијације и тоциљајући се по земљи као по леду; — ти протести били су досадни не само мајстору Ференцу, већ и свим комшијама. Мајстор је знао да је то све Бабино масло, али бадава, није га се могао курталисати, зато што је мајсторица, не знам за што, Баби држала страну, ма да је и она за то више пута лутрију извукла.

Мајстор је Бабу, истина, више пута од себе отерао, али Баба је одма сутра дан натраг долазио, и чинећи се и невест даље радио. И тако мајстор није знао како ће беду скинути с врата. Па тако дуго штудирајући све мисли на једну сведе.

Једне недеље заповеди мајстор Баби да упрегне коње у кола и да једну празну десетаку метне на кола, пак ћеду ићи у шуму к јагеру, да донесу од њега комине за свиње.

Ово Баба једва дочека, све уреди по заповести, седне с мајстором на кола па хајд у шуму!

Када су већ ушли у шуму, мајстор затегне узде те навије у један густиш; сиђе се с кола, скине десетаку доле и каже Баби да се и он сиђе, да мало буре стегну и наобручају, да код јагера с њиме не кубуре. Баба не сећајући се ничему, одмах по заповести уђе у буре и ту је једну дугу све дотле држао, док га није мајстор наједаред даном заднио, па кад је то тако лепо удесио, мајстор седне на кола, ошину коње па одјури кући. А Баба остаде у бурету као неки силом Дијоген. Бадава је Баба викао и дерао се, помоћ му не дође ни од куда, — у том се и ноћ увати.

Баба промукао, гладан ослаби страшно, па онако измучена и сан га савлада те заспи. Тек око неко доба ноћи трне се иза сна, кад је осетио да се буре с њиме ваља, — он се по њему тамо амо лунао и изгрувао. Па једаред кад осети да се буре на неки брег ваља, помисли он у себи да то није чист посао. Али и није био чист посао, јер се буре стропушта са висине од 5—6 фати. Буре се распаде, а Баба испале из њега под неку ћуприју, — ту се изгрувао до зла бога. Ту је лежао све дотле, док на њега нису наишли неки Сремци, који су се враћали са петровачке пијаце — ови га однесу у Раковац. Јер Баба није смео више ни мајстору ни брату у Футог.

У Раковцу пријави се г. намеснику и овај га погоди за козијег пастира. Овде Баба пробави пуни 14 дана Петнаестог дана пошље га намесник са једним писмом некој госпођи шнајдиници да му од ње донесе неке дунстове, наручивши му да нази, како неби полупао стаклета, јер онда да му не долази на очи.

Баба све ово срећно сврши, и већ бивши у повратку пред намастиром и хотећи последњи поток прескочити, нога му оклизне, а он, колико је дуг, бубне у поток, — дунстови постадоше рана поточки рака.

Сад се Баба нађе у чуду и стаде премишљати, шта сад да се ради. Мајстору ићи, — ни помислити; брату ни толико; а намеснику ићи без дунста, — по то би тек нешто било. Него смисли да иде натраг у Каменицу. Оде и у прву кућу сврше, да замоли мало ноћишта, — јер је видео да у кући ватра гори.

Како је авлија одграђена била, а на кујни осим уздице друге браве не беше, то Баба лако уђе у кујну, назвавши добро вече једној млади, која је на банку седела и једну кокош пекла. Он је замоли да га за ноћас прими на конак.

Сирота млада изгледала је доста невесело. Она Ба-
бину молбу одбије, наводећи да га од свога мужа не сме
примити, пошто јој је глава мила, јер муж је њен, вели,
пијаница и хула, туче ме и пребија здраву и праву, а
шта би наопако радио, да те овде ноћу затече, наопако си
и теби и мени.

Жена настави даље: пре, вели, три године дана тако
затече код мене господина Стеву, али на јасном дану;
овај ишао по селу. неког андрака прошкрибрао, а он на
то трупи у кућу те одма мени триста, а господину Стеви
богме и хиљаду вера. Ја скочим на једну страну а госп.
Стева на другу. Богме одоше му и прокотуле у поток, ја
сам сретно утекла, али г. Стеву тако је неким фордито-
вом одалачио, да сам мислила и он ће љоснути за проко-
тулима а поток.

Тек сутра дан једва покупише кишбинови из потока
писма и артије. Него кажем ти, брате, бежи одавде што
пре, јер тек што није дошао, — а бог би дао да врат
сломије и Дунав замути.

Баба је домаћицу слушао, али су му очи стајале на
кокошци, а у који нар помисли, како би било кад би ја
ту кохошку из кастроле зграбио: па да се тек онда бежи!
а домаћин, надеран на сву меру загрми у авлију. Жена
пребледи; а Баба ни куд ни камо, него и опет у неко не-
сретно буре које је стајало у кући за вратима, — скочи
и шчућури се у њему, ногне главу, па сад како му бог да.
(Продужиће се.)

Уздисаји силни нису баш умилни.

(Корикатура кулминације љубави.)

Ах! ох! душо! срце ми — ох! Боже! —
Ах! без тебе — ах! — бити не може . . . . .
Хај! када ме — ох! — премила глаш —
Ех! онда ми — ох! — срцу — аох — жића даш —
Ух! не прав' ми — ах! — муку —
Хај! дај ми — ој! — руку — — — —
Ал' — ох! — брзо само — хај! —
Ух! ево ми иде крај —
Брже — већ сам — хеј! рано —
Ах! — ех! — их! — ох! — ух! — издано! — — —

В. М Јовановић.

Богме, то не може свако.

Уча Н. напио се мало ракије, па седећи у крчми
сам за својим столом, загледао се у празан „фићок“.
У то уђе у крчму п. П. који је радо учу задиркивао,
па ни пет ни девет већ запита учу гласно:

— Учо, кажи ми шта сад мислиш?

Уча се расрди па му дурљиво одговори да не ми-
сли ништа.

— Хахаха! насмеја се п. П. — како то може
бити да човек ништа не мисли!

— Три ти под нос! обрецну се увређени уча.
Зар сам ја такав магарац као ти. Ја могу, ако хоћеш
по сата ништа да немислим.

Саопштио

Башахидац.

Шта девојке певају.

Од дванаесте до четрнаесте године: „Ти пла-
виш зоро златна“; од петнаесте до шеснаесте
„Серце ми болује, ја не знам што му је“; од
осамнаесте до двадесете: „Ил ме љуби, ил ме се
окани“; од двадесете до двадесет друге: „Терај
кера кад си започела“; од двадесет треће до
четврте: „И опет једна година, и опет један
рок“; од двадесет пете до двадесет осме: „Ала пуца
срце у меника, што ми моја не долази ди-
ка“; од двадесет осме до тридесете: „Се-е-дила сам,
че-е-кала сам девет годин' дана...“; од три-
десет прве до пете: „Риналдини гдје дат' на-
ђем?“ од тридесет пете до четрдесете: „Ах, пре-
стан'те невине, окол' мене птичице“; од че-
трдесете до четрдесет пете: „Ох како то? Зашто
то?“ од четрдесет пете до педесете: „Бацала Тода
јабуку“; од педесете до педесет пете: „Волели се
двоје стари“; од педесет пете до шездесете: „Стара
баба и тараба, са кајто!“ **Аб.**

И з ј а в а.

Да не би тко у Срему може бити помислио да
ми хрватски ђаци нисмо прави коренити Хрвати сле-
дују ево наши власторучни потписи:

Звонимир Јамертал с. р.
Вјекослав Пехфогел с. р.
Мирослав Фрисфогел с. р.
Ватрослав Штирбфогел с. р.

Овај у име остали

Хауптфогела и Умфогела.

П р о г р а м.

О ономе шта је све потписани „сремским хрватима“
израдити хтео на сабору, — али га ипак не изабраше.

I.

Закон којим се играње фарбла и другог хазардног
картања забрањује, има се укинути.

II.

Жене шизматикера и девојчице испод четрнајет годи-
на неуживају више особиту заштиту казног закона.
(Прошло је доба привилегија).

III.

Менице (вексле) ако се у згодно време прогутају и
добро сваре губе пред судом сваку ваљаност.

IV.

И по највишем суду под оптужбу стављени злочинац
може одборником и послаником изабран бити само ако чи-
новнике и шизматике по новинама вешто погрђивати уме.

V.

Једна особа може и преко двадесет масни туторства
без рачуна обављати само ако сме носити реверенду.

VI.

Жупници имаду се сматрати као природни фишкали
народни и уживају у погледу дотичне заслуге своје право
наполицара.

Ивша Куколелековић.

Ћаво и жена.

III.

Брише Прока лице с прљавим рукавом,
 Па се торња тужан с расцопаном главом,
 Корача у башту, отуд на ледину,
 Са ледине после на кудељу с' вијну.
 Ве'со бере браца ту кудељу пуну,
 Чини му се: чупа своју милу Јусту.
 Хај! кад би се тако и ње мили Бого!
 Ње, чаптраве Јуце дочепати мог'о.
 Оне дуге кике коњом опшивене,
 Па језика клета, па душе паклене,
 Да их са кудељом танковитом скупа
 Из корена врашка искине, ишчупа!
 Ал' ће он то тешко — о судбини клета!
 Дочекачи моћи овог белог света;
 Никад њему неће боља срећа сјати,
 Никада се неће он удовцем звати,
 Никад док му с' Јутва, та вечита беда,
 Још' гојила буде од рођеног јада,
 А од тога јада нема њему лека —
 Као крчач уља, *) трајаће до века
 У овоме јаду, и големој сети,
 Не пада му ручак ни на крај намети,
 Ергела је давно веће напојена,
 Опет гози ручак не доноси жена.
 Али много, увек и премлого беше —
 У Проки сад црева крчати почеше,
 Крчати почеше, јер је на њи, јео!
 Један рундов зао сада кидисао.
 Један рундов зао, бесомучна глади,
 Што се у невреме увек горонади.
 Кашто се притаји, ко да га и нема,
 Привезан о ланцу, мирно лежи, дрема.
 Али јео људи, када се пробуди
 Кад незграпне шане у месо удуби:
 Пенуши се, мумла, режи, лаје, урла —
 Слабину ти хоће да проглође зуби.

И већ сунце лакси, тежи своје паду,
 Уморни му коњи једва корачаду;
 Украј воде шибље, дугу сенку баца,
 Нестаде козлића, **) ево комараца.
 Мучи цела бара, жабац јој зипара,
 А дивља му гуека, патка, одговара.
 Залеће с' и рода, та рибарка трома,
 Богатим се пљеном враћа деци дома,
 И мушице ситне у дугоме реду,
 За путнички коли лете, путуједу.

Путници по путу ходе, сретају се,
 Ал' нема ни трага од Прокине Јуце,
 Од сваког пешака он Јудиту ствара,
 После види само да се љуто вара
 И већ једва трни . . . бег'о би у село —
 Јест' кад би се само њој на очи смело!
 Но ту канда треба раброт мало већа. —
 Хеј! ал' ти је срећа, мој Проко, керећа.

*) Удовице у Сарепти Сидоноској.

**) т. ј. бабији.

Али најзад инак — живи небо благо!
 Углед'о је Прока своје луче драго.
 Носи Јуца себе, носи гози јело,
 Види Прока, види, гутаће зацело.
 Бар то обећава бајна снаш-Јудита
 Што, ко вилин коњ, сад бесно напред хита;
 И сада је дурна, љута и сада је
 И сада је вољна да придики да је.
 У 4 чанка ко зрикава, гледи,
 Неће Проку баш ни да примети —
 — Боље да преда се мотри створ онаки,
 Бар би моју причу завршио таки.

Ево шта се збило. — Између шеvara
 Беше онде нека буварина стара,
 А како се Јуца заукала слепо,
 Баш је на тај бунар ударила лепо.
 То је Прока глед'о, а и како не би,
 Зато он овако мудрује у себи:
 „Аој Боже благи, не бил' било право,
 Кад би је сад Ћаво на тај бунар наво?
 Та ја ју не дирам, сама иде за тим,
 Још да се расрди, ако је одвратим?“
 Тек то Прока рече, она аој јаде!
 Бу! . . . онога стика, љоскац, доле паде. —
 И читаве Јуце уједаред, сместа,
 Под попанцем, штиром травуљином неста.
 Нестаде је, брате, оде стрмоглавце,
 Као када деца топ од блата баце,
 К'о ваљушак клизак кад о земљу дупне,
 Ко курјак на гвожђа кад у јаму бубне,
 Ко од миша када буде 300 јада,
 На у клопку доспе, тијо . . . . . изненада . . . .

(Наставиће се.)

Поштена и примерна оставка.

Ми смо већ доста дуго заузимали наш положај на главном месту. Сад увиђамо да наступају времена којима ми нисмо дорасли. Зато смо се одлучили да сви из сопрене оставку дамо. Уступамо дакле наша места другима претежнијима и који ће боље одговарати начелу и на челу већине држављана наше земље.

Сламњи шешири.

Б у б н у о т е к а.

Додатак рачуну при оправи бочарске православне цркве.

„У забраву изосталој у дужини везотбине гвожђа јаме бушећа за завсда пја 14 јама Пробушити и зид исећи и за малтерисати сас Кречом и потребним циглом и послом то 8 фор.

† Макса Јанков
 Стефан Ђорђевић с. р.

Саопштио „Бели“.

ШМИЛИНИЦА. Инзере лајт! Сад је дошло време и нашој мобилизацији. *Vorwärts nach Bosnien!* Живила цивилизација.

Министарска девиза.

„Коме није право
Тај нека се сели.“
То стара девиза
Министарска вели.

Ми се нисмо одселили,
Били смо упорни,
Ми за дела ничија
Нисмо одговорни.

Ту девизу ставити,
То је посо вражи,
Јер где ево она сад
За министре важи.

И тако ће та девиза
Да постигне цел.
Нек се **селе** министри
Међ њима је **Сел!**

Ајде мало критике!

Ђира. Је-ли истина да панчевачки „Горњани“ не знаду друкчије критиковати своју цркву, него са изразом „Свадила се кула са црквом“.

Спирра. Е па да је то истина, онда би то стојало у „Теминшв. Гласнику“. Него ово је у ствари: тај лист хтео би да свади два ока у глави, па како не би покушао да свади кулу са црквом.

Алија и Валија.

Алија. Море Алија, шта раде ти Грци?

Валија. Грче се.

Алија. А зашт да се грче, — бре?

Валија. Грче се, јер се нису пружали кад је требало.

Curiosum.

У целој ствари
То ми се допада
Што баш онда
Кад Сава и Драва долазе,
— Тиса опада.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Шетња по Новом Саду.

VII.

Драги читатељу, ако си рад данас са мном де шећеш по Новом Саду, а ти или остани код куће, или понеси амрел и јапунце, засучи чакшире до колена, навуци рукавице — па седи у бирцузу, јер је напољу јака киша и неки хладан ветар. То је увек тако, кад је новосадски вашар или кад Новосађани беру винограде, или пак кад се у Новом Саду наме-рава носити литија (за то се сад већ више и не носи). Седећи у бирцузу можеш, драги читаоче, тако исто покиснути као и на сокаку, па бар не каљаш и не дереш ципеле. Из бирцуза можеш онда мирно посматрати какав изгледа Нови Сад на киши. Трговци поскидају са врата изложене велике мараме, јоргане, кутије са златним капама и унесу у дућан; лебарице унесу своје тезге са лебовима у капије и тесне ход-нике, те не можеш од њих проћи у кућу, него мо-раш преко леба прескакати; пиљарице с воћем ра-шире велике од поњаве начињене амреле, те изгледају као инцинири; бостанџијнице натакну широке сламне шешире, па седе и кисну, а њихов купус, першун, тикве и шаргарепе, што су растрговчене на сред пи-јаце, тако опере киша, да их после куварица не мора ни прати (премда оне ни онако не перу), него одма псећи, па с њима у лонац. Мимопролазећи раширили амреле, па да им не иде киша у очи гледе у земљу, те сваки час запињу о туђе амреле или шатре, те је-дно другом прогунђају неку цсовку и јуре даље; чиз-марски и пекарски шегрти засукали чакшире и гаће (који имају) до колена, па не иду тротоаром него сре-дом пијаце газе бару (а тог има и кад није кише) и прскају ногама један другог; сланинари, ужари и онан-чари раширили шатре асуром покривене, те седе и чекају муштерије; ципелари и чизмари потоварили свој еспап у високе зелене сандуке и само по један пар оставили на пољу, а они се повукли под стреју и че-кају подне да иду кући да ручају; путунџије пролазе са путуњама својим и звонцетом и једе се што киша пада, јер ће мање воде за прање продати; кола трче на све стране, јер се сад возе и они, који иначе увек пешке иду; бирташи тару руке, јер су им бирцузи пуни оне публике, која би да је лепо време у пољу или винограду радила; старе бабе преврћу фуксове календаре, да виде је л' погодио да ће бити кише и траже у сановницима шта значе што су ноћас сањале и које нумере треба „сецовати“; чиновници по својим канцеларијама, у које су дошли у 10 сахата, љуте се што већ није подне, да иду код „врапца“ и код „Тоше“ на пиво; новинари пишу чланке о „мутном времену“ и „мокрој ситуацији“; поповима је неправо, што мо-рају по том блату да прате чак на ајмашко и успен-ско гробље за тричавих 5 фор.; доктори су забринути што ће сад људи у берби прозепсти, па добити ревму или какво запаљење; наше вредне домаћице читају „Великог српског илустрованог куvara“ и неправо им је, што је киша, те не могу да иду дању у промо-наду, него морају да се задовоље у вече само са кар-тањем и т. д.

Али ова хладна киша највећа је секатура за оне,

који би ишли у бербу, а — нису звати. (Јер који су звати они иду и по киши). Напротив они, који имају винограде, нису овој киши баш противни, јер прво, добиће мање гостију, а друго они хотимице држе бу-рад са слатким вином напољу, те како киша и у бу-рад пада — биће више вина (тако бар веле стари „искусни подрумари“ заједно са Захаријом Орфелином). Међутим како киша непрестано пада, то ће се многа браћа из бербе мокра вратити, те ће морати своје хаљине (и чаше) сушити. Многе наше лепе госпо-ђице, те бајне виле, изгледаће у берби због ове кише као покисле виле. Као што досадањи научни опи-ти доказују, многи ће се у берби и опити. Ако буде усљед овог ветра још и буре, многи ће тражећи за-клона заћи за буре. Како у Срему већином људи од винограда живе и свој опстанак у свету имају да за-хвале производу бербе, то ће један велики научењак према Дарвиновом делу „Борба за опстанак“, да на-пише ново дело: „Берба за опстанак.“

Међутим ако је сада киша за време бербе, нека нико не жали, него нека се теши надом, да ће до го-дине бити лепо време. **Аб.**

К о к и ц е.

Ономад је полудио један филозоф, цигло зато, што није могао логичним путем да реши ово питање: како се то могло догодити, да Србин³ Даничић, српски чи-новник, о српском трошку пише српски речник — у Загребу (где нити има Срба, ни српског језика нити спомена о Српству)! Добро би било кад би српска влада из санитетско-полицајних разлога забранила, да више нико о томе главу разбијати не сме.

Кадуз-Тоша, који је свој скроман живот крунисао тестаментом својом, оставивши Српству 10.000 мучно за-служених форината, сад се на оном свету и сам каје што је то урадио. Јер да то није урадио, не би доспео у „Те-мишв. Гласник“, и тај „српски“ лист не би му се одужи-вао са придевима „кирјања“ и „скот“, не би приповедао, како га је жена због глади оставила, и како је Тоша само „хтео да закупи један шперсиц у небеском царству“. (Тај „Гласник“ био би врло добар ремедијум, да се с њиме ис-требе меценати из српског народа.)

У Сарајеву имаћемо, веле новине, и нашу експозиту-ру. Слава богу! Ми смо били радознали да видимо каква ће бити тамо наша позитурa, — то још и не видесмо, а већ је побринуто за екс-позитурa.

Везуву се опет смучило и почиње ригати. Можда је са висине своје погледао на бљутаву медицину јевропске дипломације.

Нова панчевачка црква захваљује „Тем. Гласнику“ на српском искреном комплименту, што ју је назвао „д а м и ј о м“, и она од своје стране жели дотичном дописнику, да скоро добије орден ме ц и д и ј е, макар засада и без м е.

Питали господина Н. новосађанина, зашто он свога сина увек води у мађарско позориште, кад га у српском никад ноје водио. Г. Н. умео је и на то одговорити: Знате, рече, ја га зато водим, јер је он мој син, а мађарско позориште зове се с и н-хаз. (Зар то није довољан разлог!)

Кад су неком пребацили, зашто су баш Сабаткајију метули за поштара у Чуруг? онда се тај неко овако извињавао: Ми смо хтели Рожа Шандора на ту позицију ставити, али шта ћемо, кад је тај славан муж, пре више година у почасном затвору преминуо.

Из Осека нам јављају, да је међу хрватским учитељима владала догма: да нема Срба. Само се један скептикер нашао, који се мало сумњао да то можда ипак није тако. И зато је била нуждна она здравица: на пропаст Срба!

Милетићу није допуштено читати новине. Али да га не би баш сасвим хинеским видом заградили од журналистике допуштено је њоршфутарима и другим новинарима завиривати у Милетићеву ћелију да виде чиме се забавља и на коју страну клима главом кад га стражар што запита.

Ала је у Афганистану лако направити немир. Емир је већ ту само фази једно Н.

(Н. Л.) Хаџи Лоја лежи рањен а без лечничке помоћи. — Неправда! А та је лола баш заслужила неколико доктора.

Кад се може у корист рањеника певати и играти, што се не би могло и њихову корист и женити!

Једна тешко рањена.

Кажу да наши сиротани војници у Босни трпе и глад. Међер сам ја њих боље хранила кад су били у Сомбору.

Једна сомборска куварица.

До године биће у Берлину конгрес слепаца. Да-ли ће и наше дипломате послати ког заступника.

Вели се да ће Осман-пашин син узети најстарију кћер султанову за жену. Е па кад му је отац могао капитулирати, што не би и син.

Новине често говоре о ванредном аванцирању у војсци. Не би било ружно то ванредно дизање, само да није било и ванредног падања.

Доктори веле да се Бизмарку просула жуч Благо-ли си мајци онога, на кога је излије.

Ћира. Јеси-ли читао у 140. броју „Заставе“ како крушедолски учитељ денунцира варашинског апотекара г. Деодата, да је курифушер, да издаје лекове без рецепта и т. д. и ту је денунцијацију гурнуо уца под наслов „Јавна благодарност“. Шта велиш на то?

Спира. А шта ћу да велим! — То исто што мора велити и г. Деодато: „Сачувај нас, боже, од неразборитих пријатеља, а од непријатеља ћемо се и сами сачувати“.

Ћира. Кажем ја да не ваља читати новине пред малом децом.

Спира. А зашто?

Ћира. Ономад је један отац читао новине пред својим синчићем, па кад је прочитао, да се афганистански командант зове ни мање ни више, него Али-мурцид, — дете је таки с места добило фрас.

Спира. Уф, и јесте страшно име! Чисто се мени кожа јежи, — ма да писам Енглес.

Ћира. Ето шта пишу немачке новине. Од како се почео у Босни правити ред, приметило се да вуци и медведи беже из Босне и долазе амо к нама у Аустрију. То мора бити неки горопадан ред!

Спира. Ето ти га на! Та баш то је знак да је тај ред добар. Јер грабљивим животињама не морише цивилизација и ред, па за то и беже од тога.

Ћира. Добро, добро, али онда зашто беже баш овамо к нама? Зашто не иду у Србију, или у другу земљу?

Спира. Хм! Ти си данас неки велики филозоф. С тобом се не може данас лојално човек разговарати.

Ћира. Је-ли, богати Спира, кад наши потомци ушчитају повесницу наших данашњих дана, на што ће их потсетити Андраши-Тисина ера?

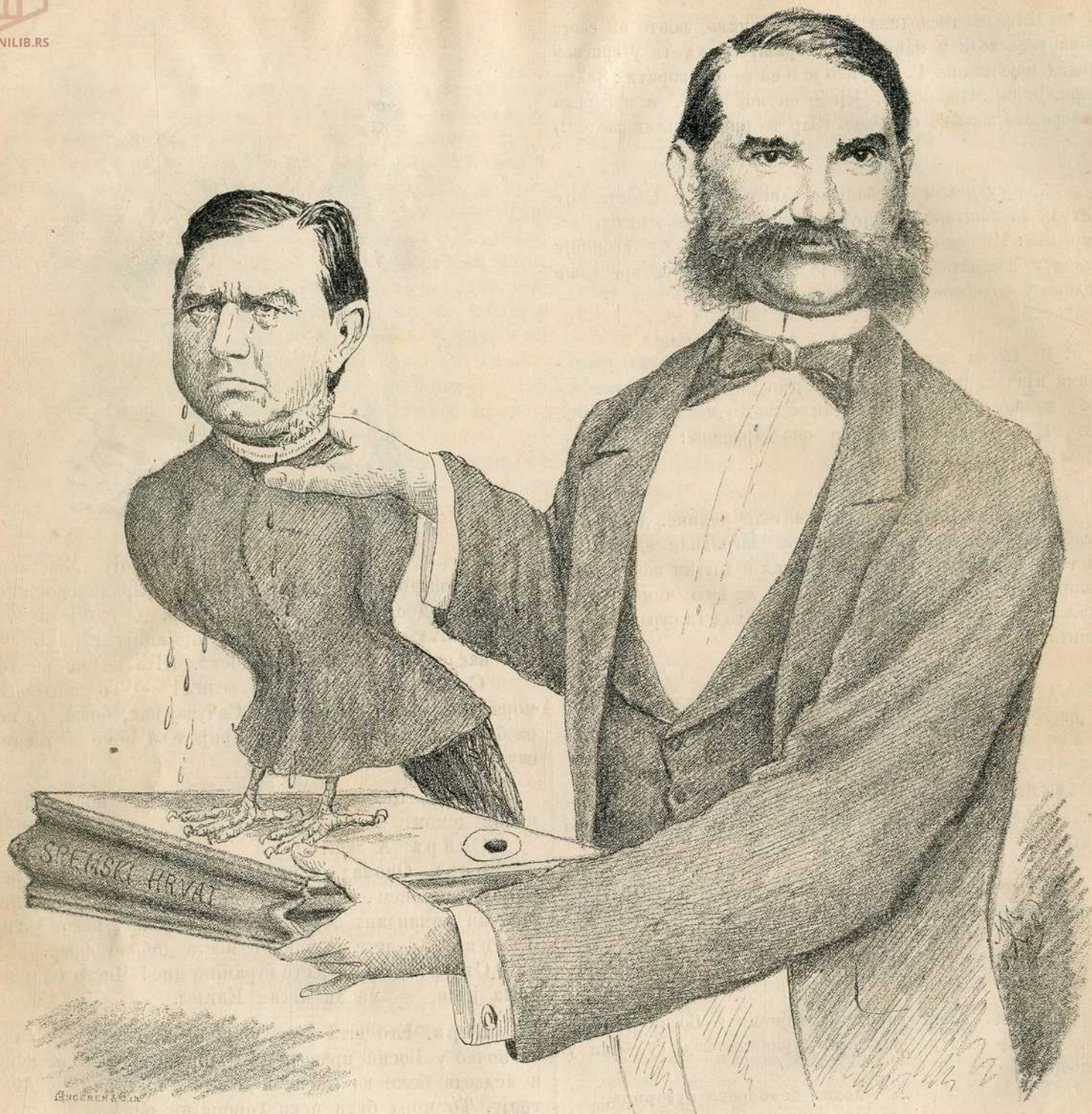
Спира. Та ваљда на ону латинску пословицу: „erare humanum est“.

Ћира. Ал то не стоји.

Спира. Како?

Ћира. Јер у том ерарењу баш нема много хуманитета.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

У дућану нове фирме Кушевић и другови у Вуковару може се видети нова сиграчка за несташну децу, коју само мало прстом дирнеш, а она виче: Куку, Куку — и кукаће дондеже вјека.

Тако је кад се људи не разуму.

Два (не) нужна члана опште радионице људке вечераху јаја. Беше Вам то: Срб и чини ми се један од „ембер вајок“.

Прилична помрчина покривала је њиов природни сто, те с тога нису баш тачно видети могли, колико је који спустио. Запитаће дакле први комшију „ембера“: Но, колико си појео комшија? Ја . . . . . кет. Гле! и ја пет, шесто сам сад почео гулити, а у седмо већ одавна гледим, одговориће наш благоутробни брата.

Н. Љ. М.

Најновије.

Филолошки адлатус барона Филиповића пронашао је да Срби у Босни говоре Латинцом, и зато је у зван. Новинама примењено оно правило, за које је ваш Вук и Даничић толико ратовао т. ј. „како говориш тако и пиши.“

Један сарадник
Bosansko-hercegovačkih Novina.

Три сестре са стакленим срцем.

Бивају на свету и такви људи, у којих је срце од стакла. Кад така срца полако дирнемо а она ситно фино зајече, као сребрно звонце. Такнемо л' их мало незграпније, одмах се разбију.

Тако су имали један краљ и краљица три кћери, а свака је имала стаклено срце. „Децо“, рећи ће једном краљ, отац им, „узмите се добро на ум, назите на срца ваша, јер то је веома крхта роба, с њоме се није сиграсти!“ А ћерке су добро утубиле тај очински савет.

Једнога јутра наслонила се најстарија кћи на прозор, па је гледала доле у врт, како летуцају пчеле и лептирови око пупољака. Како се наслонила и срце је гњечило, и наједаред учини у њој: цилинк, баш као да је нешто пукло у њој, и она паде мртва на земљу.

Опет после кратка времена попи друга кћи пехар вруће кафе. И из њених груди зачу се звук, као кад стакло пукне, само мало финији него онај први; и она паде о земљу. Ал јо прискочи мати, попусти јој хаљину, помотри је, и на велику радост своју примети, да није мртва, да јој је срце само мало напукло, али се још држало у целини.

„Шта ћемо сада да радимо са нашом ћерком?“ саветовао се краљ са својом женом краљицом. „Срце јој је напукло; истина бог није здраво, али што се једном начне, то се после може најлакше разбити. Мораћемо је чувати сада још много већма него што је до сада чувасмо“.

Али принцеса рече: „Не брините се ништа! Шта пута напукнуто стакло траје дуже, него што би човек и помислио!“

У то је дорасла већ и најмлађа краљева кћи, а била је лена и добра и разумна, тако да су краљевићи долазили да ју просе за жену. Али краља је дојакошња штета научила памети, он одговори: „Ја сад имам само још једну кћер која није повређена, ал и та је вредовна јер и њено је срце од стакла. Ако ћу је икоме поверити, тај мора бити наравски краљевић, али уједно мора бити и стаклар, који би знао нежно поступати са таквом нежном робом“. Али од толиких просилаца није се ни један разумевао у стакларском занату, — и тако морадоше се сви напразно вратити, од куд су и дошли.

Али у краљевом двору, међу многим племићким младенцима беше један младенац, који је већ био на крају придворне му службе. Још три пута само да понесе skut најмлађој краљевој кћери, па ће онда постати правим племићем. Онда ће му сам краљ честитати и рећи ће му: „Ти си твоје лепо свршио, — хвала ти! Сад си племић, сад можеш с богом поћи!“

Кад је први пут понео skut принцеси, приметио је он њен краљевски ход. Кад је по други пут вршио skutоношку своју дужност, рече му принцеса: „Спусти, за часак, мој skut, пружи ми руку па ме поведи уз степенице горе, али нежно и галантно, као што и доликује младенцу кад води краљеву кћер!“ Том приликом приметио је он и њену краљевску руку. Но и она је нешто приметила, — али шта је то било, то ћу казати тек доцније. Напоследак кад јој је и по трећи пут носио skut, окрену се принцеса к њему и рече му: „Ох, како лепо и вешто ти носиш мој skut! Тако ми га још нико није носио!“ Сад је младенац приметио и њен диван краљевски глас. Али он је сад дужност своју свршио, и тиме је постао племићем. Краљ му је чес-

титао и захвалио му је и рекао му, да сад може поћи с богом!

Али кад је полазио из двора, стајала је најмлађа кћи краљева на врати од врта и рече му: „Ти си ми тако дивно и вешто skut носио, како ми га још нико други није носио. Штета што ниси стаклар и краљ!“

Нови племић оговори, да ће се потрудити што сада није да временом буде; само нека га чека, вратиће се он опет!

Он ти сад оде управо неком стаклару, и запита га: хоће ли примити у службу? „Хоћу, за што не би!“ одговори му стаклар, али наш се занат учи пуне четир године. Прве године учићеш судове прати, децу љубати, умивати и чешљати. Друге године учићеш како се пукнута стакла крпе оловом. Треће године учићеш како се реже стакло алам-каменом. А при крају четврте године бићеш мајстор.

Племић се замисли пак ће запитати стаклара: би ли он могао занат са краја му почети, тако би пре био готов. Али му стаклар рвзјасни да се овај занат мора почети са почетком, јер друкчије не би га могао изучити како ваља.

И на то је пристао. Прве године прао је судове, љубљао је децу, умивао их је и чешљао. Друге године већ крпљо је он пукнута окна оловом. Треће године резао је и умештао је стакла у прозоре. При крају четврте године постаде правим мајстором. Тада обуче опет своје племићске хаљине, опрости се са својим мајстором, ги оде; а путем је једнако премисљао, како би сада удесио да постане још и краљем.

Идући тако обореном главом, сукоби се са неким старцем, који га запита: Еда ли је шта изгубио, кад тако једнако у земљу гледи? Нисам, рече он, ништа изгубио, али ипак нешто тражим. Тражим какву краљевину; па онда запита старца, били му он знао саветовати, како би могао постати краљем.

Старац му сасвим озбиљно одговори: „Е мој синко, да си којом срећом стаклар, онда би можда нешто и било.“

„Та ја и нисам друго ништа него стаклар. Четир године сам тај занат учио и сад сам постао мајстором!“

Сад му старац приповедм приповетку о краљевим ћерима, и како се краљ завери, да ће најмлађу кћер дати само за стаклара. „Спочетка“, продужи он „било је условљено да тај стаклар уједно мора бити и краљ или краљевски син; али пошто се не нађе таквих просилаца, који би били уједно и стаклари и краљеви синови, то је онда краљ мало попустио, као што обично наметнији попустити мора, — и место краљевске титуле ставио је друга два услова. Што се тиче стакларства при томе је остао чврсто, од тога не ће да попусти!“ А каква су то друга два услова? запитаће племић.

Први је услов да се мора принцеси допасти, а други да мора имати руке мале и мекане као од сомота. Па сад ако наиђе такав стаклар, који има такве руке, па се још и допадне принцеси, томе ће краљ дати кћер своју за жену а после смрти краљеве сестиће на његов престо. Многи су већ стаклари долазили и обијали праг дворски, али се не допаде ни један краљевој ћери, а и руке је имао сваки велике и грубе, као што то бива већ у људи радени.

Кад је племић све то разабрао, оде управо у краљев двор, каже се краљу ко је, опомене га, да је у његовом двору био младенцем, па је ту постао и племићем, исповеди му да је ради његове кћери постао и стакларем, па-

он волео да му је сада даде за жену, а временом да и краљевину наследи.

Сад краљ дозове своју мезимицу и запита је да ли јој се овај стаклар допада, а кад она весело климну главом, јер га је одма познала, тад му заповеди краљ да скине рукавице, да се још и то види јесу ли му ручице као од сомота. Млада принцеса уђе му у реч, велећи да то није нужно, јер она добро зна да су му руке као од сомота. То је она приметила још онда, кад ју је једном водио уз степенице.

Тако сад беху испуњени сви услови. И пошто је принцеса добила мужа стаклара, и то још таког који има руке као од сомота, сад је и њено срце било на мери. Он је нежно поступао са срцем њеним, и оно је остало неповређено све до суђена јој данка.

А старија кћи, чије је срце већ мало напукнуто било, постала је наскоро тетком, и то можда најбољом тетком на целој свету. То су признавала не само деца, коју је дао бог краљевој мезимици и њеном мужу, него и сви други људи. Она је волела своје мале сестриће, женским је правила лутке а уз то их учила срицати и читати, а слушкиња је прегледала задатке. Па чији је задатак добар био тај би добивао што лепо на поклон, а чији не би био добар, томе би натакла на уши магареће уши од артије па би му рекла: „Кажидер ти мени, мајчин Краљевићу, шта ћеш ти бити кад одрастеш? Но говори већ један пут! Де да чујем!“

А кад би мали краљевић почео јецати: „Ја ћу бити кра-кра-краљ!“ онда би се тетка насмејала: „јест, леп ћеш ми ти бити краљ, са магарећим ушима. Ко хоће да буде краљ тај мора бити и бољи и наметнији од других људи. Тај не сме имати магареће уши“.

Па и ова је тетка дочекала дубоку старост, макар да јој било срце напукло. А ко би се томе зачудио, она би му одговорила: ко се чува, макар да је и напукнут, тај може да траје.

Ц то је цела истина. И моја мати има један ибрик од порцулана, и тај је напукнут био још у моме детињству, па ено га и сада траје. А за то време разбило се у нашој кући много других целих ибрика.

(по немачком).

Сељак у Новом Саду.

Ономад дође неки сељак у новосадски дућан, где је и једна шиваћа справа била, у коју се он, као у нешто непознато заблену. Напоследак запита трговца: шта је то?

Трговац му одговори: Nähmaschine.

Сељак стаде још поближе загледати справу и точак на њојзи, па онда ће рећи пипајући точак:

— Та то ја видим и сам да нема шина, ал зато опет не знаш који је бес!

Профес. Куд сте оно ишли јуче, вас околико много поред Дунавца?

Ђак. Ишли смо да се купамо.

Профес. Па зашто овако ћи согреге?

Ђак. Молим господине, ми се имено купали у корпи, него на Лиману.

Кога треба жалити.

Мужа, од кога је жена побегла, па му се опет вратила.

Оца, који има шест кћери, од којих ни најмлађа није више млада.

Пона, који место да предњачи своме, а он се поведе за туђим стадом, — а ово га после избора исмеје.

Погинулог војника, који ни на оном свету, где се све тајне разјашњују, не може да докучи: зашто је он управо погинуо.

Земунца, који падне у немилост код каквог господина пандура.

Сиромашка, који се хтео 3. септембра да шета по калимедану, а није имао да плати грош за свеж ваздух.

Бербера, који постане неки ђаво у полицији, па мисли да мора у рукавицама и спавати.

Сваку женску главу, којој се деси тај малер да је удари шлог — баш у језик.

Футошког домина, јер му се спремају сви читаоци „Стармалог“ у госте, да чују уз чашу вина крај његових приповедака.

О избору.

Вуковарац: За кога ћеш ти гласати за фишкала Мишу или за поп Куку?

Бобоћанин: (мало наглу :) Иди е' Богом шта се спрдаш, та ко би за кугу гласао.

Н а т п и с и.

VI.

Лежмир.

Где је туча, где пијанка,
Где векује пир,
Том дадоше месту људи
Име: Лежмир.

VII.

Свилон.

„Од свиле је име Свилон“
Рече попа поши,
Није, попо, већ баш отуд
Што сте ви сви лоши.

VIII.

Несрећа

Љубомора трује срце
Многе попадаје,
Кад им ето само име:
Тражи: попа ди је!

(Из школе.) Седе две матере на диване о својим синовима, који су ове године пошли у гимназију.

— Пишли ти, друго, твој Гавра из Н. Сада?

— Јуче је писао?

— Па шта вели?

— Та не вели добро, ниште да му купим неки атлас

— Бре добар је њему и порхет, ди би ти дете учила ома на велико.

(Поклања их.) „А знаш ли ти, момче шта си ти заслужио кад си толико грешно?“ — „Та не тражим ја ништа“ одговори окорели грешник спокојно.

(Утеха.) Видио кредитор свога дужника баш кад је натегаво чашу пива. „Пиво пијеш а дуг не умеш да платиш“

— Видиш да пијем али нећеш видети да плаћам“, рече дужник бришући пени с брка.

(Драпско тешање.) Један новинар прича како је гледао да Аранка испраћа мужа на војску па тужи и јада за њиме овако: „ко ли ће ти пети шатор, ко ће ранити децу, не иди нам камило наша!“ (камила је Арапу најкориснија животиња.)

Нове књиге.

Под овом рубриком навестићемо сваку литерарну новину, од које нам се један егземплар тога ради припошље.

Краљевић Марко српска народна певанија у 25 песама (са истумаченим речма турским и гдекојим необичним српским у тима). Издање српске књижаре браће М Поповића у Новоме Саду 1878. 168 стр. 8-не; цена 5 н.

Стража лист за науку, књижевност и друштвени живот. Свеска I. (за септембар). Уредник Л. Пачу. Издање штампарије А. Пајевића. Излази сваког месеца један пут, у 10 табака стаје четворогодишње за Аустро-Угарску 25 н. за Србију и остале земље 5 и по динара, по свесци 1 фор. или 2 динара.

Орао, велики илустровани календар 1872 год. Уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић. Год. V. Цена 50 н. У Новоме Саду. Издање штампарије А. Пајевића 1878.

Српски соко, велики илустровани календар за год. 1879. Издаје и уређује др. Милан Ђорђевић. Година II. Цена 50 нов. У Новоме Саду српска народна задружна штампарија.

„Стармали“ излази 10. и 25. дана у сваком месецу.

Годишња је цена 4 фор. За Јуни, Јули, Август и Септембар 1 ф. 34 новч. — а до краја ове године 2 ф. 34 новч.

За Србију: Годишње 10 динара, на четири месеца 18 гроша, а до краја ове године 31 грош царшијски.

(Нејасан стил.) Гурали пре негде варошки пандури неког пијаног господина у апс. Господин који је некад и сам служио у варошкој кућу називаше их хулама и лоповима. Сутра дан ту же га пандури писмено суду наводећи: „г. Н. Н. назвао нас је хулама, лоповима, истину чега ми овде својеручним потписом и под заклетвом сведочимо.“

(Претња.) „Аратос и вашег села господар кнеже, та то је последњи ђумез на свету, ја таке хрђаве буваре као у вас нисам видио свога века; да знате да вам не ћу више доћи у њу ма ме кумили!“ рекао један страни лунек кнезом кнезу. Кад га поведоше пер шуп даље.

(Учи се на ватру.) Дошао каплар куvariци у походе пре него што ће у Босну, па стао уз огњиште у онај мах кад је госпођа ушла у кујну. „А шта ће тај ту?“ осече се госпођа на куvariцу. „Учи се на ватру“ одговори домишљава куvariца.

† А. Ко је су чудо научили наши крчмари од Христа?
Б. Да претварају воду у вино.

Одговори.

„Скупљач браца“. Ми ко велимо да то изостане — да се не угледају и други на те примере, кад умеду тако и без угледа.

„Шимшировићу“. Слабачко је.

У Београд. Г. Н. Н. који неће да му под овом рубриком одговарамо. Али ипак морамо вас овако запитати за ближу адресу, под којом да вам лист шаљемо. У Вуковар. Тек смо сад добили ваше писмо, које је прошло мало света, — доносимо у овом броју ма да је мало закашњено. Надамо се и од сада да ће те нас се сећати.

Неком „Старом калфи“, — неком „Мити“ — неком „Јоци“ — Пред нама леже ваше наказне кореспонденкарте. Премишљамо, да-ли је вредно таким критичарима одговарати. — Ал баш под прозором нам цавелају се берачице, довикујући једна другој: „Иш не праши!“ — „Иди у першун!“ — „Хајд' у вилаи далак!“ — Гле, та то би могао и вама бити бербански одговор!

Исправка исправке.

У броју 6. под песмом „Ибриша и Салко“ поправи потпис овако: Вл. М. Јовановић.

Писма и све што се личе уредништва, нека се шиље на адресу Др. Јов. Јовановића у Каменицу Kamenitz per Peterwardein). Предлату пак и огласе, ваља слати на штампију А. Пајевића у Нови Сад. (Neusatz.)

Цена је огласима 5 новч. од врсте. једне

👉 Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас. 👈

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

С овим бројем истиче претплата свима нашим претплатницима, који су се претплатили на четири месеца, т. ј. до 25. септембра ов. год. С тога их учтиво молимо да изволе поновити претплату на идућа три месеца са 1 фор., па ће тако непрекидно добијати лист до краја ове године. Тако се не ће реметити ред у експедицији.

Претплатна цена на три месеца или до краја године: У Аустро-Угарској 1 фор., у Србији 13¹/₂ гроша чар. За Србију ваља претплату слати књижари В. Валожића у Београду, за остале крајеве ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У Н. САДУ.

Изишао је први из штампе

ОРАО

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕДАР

за год. 1879.

Садржај је овоме календару најбогатији, јер мимо добро уређен календарски део доноси у своје забавне и поучне делу 20 разних чланака од признатих српских књижевника а уз то 39 уметнички израђених слика од којих су 34 слике са свим нове нити су исте до сада игде угледале света у српским листовима, него су израђене за „Орла“ у најбољим страним радионицама.

Календар износи 11 табака највећег формата на углађеној артији а стоји само

50. новч. за Србију 1 динар.

На 10 и више у нас поручених комада за готово или пошт. поузећем рачунамо 30%

Уз „Орла“ препоручујемо

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА

који стоји 20 новч. или 2 гроша. Ко поручи за готов новац или пошт. поузећем у нас бар 25 ком. томе рачунамо 12 новч. комад.

Главна комисија за Србију: Књижара В. Валожића у Београду.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

„POLITIK“.

Овај лист који осим што доноси све што у великим политичким листовима тражимо, заступа праведне интересе свију Словена, излази сваког радњег дана, понеде-оником и суботом једанпут иначе двапут на дан.

Цена му је 5 фр. 30. нов. на три месеца, или 1 фр. 50 на месец.

Адреса: Administration der „Politik“ Prag.

Како се опет појављује у нашим крајевима ужасна дечија болест дифтеритида, то препоручујемо књижицу:

О ДИФТЕРИТИЧНОЈ ВРАТОБОЉИ за српске матере

НАПИСАО

Др. Илија Огњановић,

ПРАКТИЧНИ ЛЕКАР У НОВОМЕ САДУ.

(1000 примерака ове књижице одкупила је српска влада у Београду за поклоне сиромашним родитељима и учитељима).

Цена је књизи 20 новч. комад. Ко више књижица поручи добије по 15 новч.

Наручбине ваља упућивати

Штампарији А. Пајевића
У НОВОМЕ САДУ.

Сад после закљученог мира и свршеног конгреса европских сила у Берлину, нарочито препоручујемо књигу:

РУСИЈА И БАЛКАНСКО ПИТАЊЕ,

ОД М. ДРАГОМАНОВА.

ПРЕВОД С РУСКОГ.

Књига је на 8-ми 5 табака с предговором Пере Тодоровића, а садржина јој је:

I. Поштену ствар треба поштено бранити.

II. Унутрашњи и спољашњи Турци.

III. Унутрашње роштво и рат за ослобођење.

Цена је књизи 40 новч. За Србију је цена 1 динар. Наручбине из Србије ваља упућити књижари В. Валожића у Београду.

Ко поручи на више ових књига, рачуна му се по 30 новч. књига.

Наручбине ваља упућивати

ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА
У НОВОМЕ САДУ.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОВРОДА.

Из Н. Сада од 6. Августа до даље наредбе.

У Земун: сваки дан у пола 5 сати по подне (изузимајући недељу).

У Земун и Оршаву: понедељником средом и суботом у пола 5 сати по подне.

У Пешту: сваки дан у пола 11 сати пре подне (изузимајући уторник).

Оправништво